

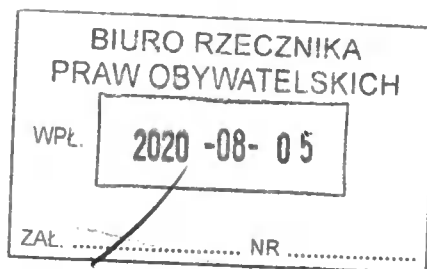

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Członek Zarządu
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

992800/601/1199/2020-WZS-10
UNP 2020-00453959

Warszawa, 13 lipca 2020 r.

RPW/62878/2020 P
Data:2020-08-05

Pan Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 WARSZAWA

Dotyczy: pisma z 10 lipca 2020 r., znak: III.7066.127.2020.JJ

Szanowny Panie Rzeczniku

odpowiadając na Pana pismo w sprawie opóźnień w wypłacie świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, informuję.

Na bieżąco monitorujemy stan obsługi spraw, które wpłynęły do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w okresie stanu zagrożenia epidemicznego i stanu pandemii. Podejmujemy także działania, które usprawniają obsługę wniosków o świadczenia.

Zaznaczam, że w okresie stanu pandemii zwiększył się zakres zadań wykonywanych przez Zakład. Zakład rozpatruje wnioski o nowe świadczenia i uprawnienia wynikające z uchwalanych przez Sejm przepisów Tarczy Antykryzysowych. Te zadania to m.in.:

- wypłata świadczeń postojowych,
- obsługa zwolnienia z opłacania składek,
- wypłata dodatkowych zasiłków opiekuńczych.

Odnotowaliśmy także znaczne zwiększenie wpływu wniosków o świadczenia z ubezpieczenia chorobowego realizowanych przez Zakład, tj. wniosków o zasiłek chorobowy, macierzyński, opiekuńczy, pogrzebowy oraz świadczenie rehabilitacyjne.

Przedstawiam stan realizacji zadań wykonywanych przez Zakład.

Wnioski o świadczenie postojowe

Wnioski o świadczenie postojowe zostały udostępnione przez ZUS 1 kwietnia 2020 r., od tego dnia można było je składać do ZUS.

Do 9 lipca 2020 r. zrealizowano 2 179 669 wniosków na kwotę 4 268,7 mln zł, z tego:

- osobom prowadzącym działalność gospodarczą – na kwotę 3 539,8 mln zł,
- osobom wykonującym umowy zlecenia – na kwotę 728,9 ml zł.

Poziom obsługi wniosków o pierwszą wypłatę świadczenia wynosi 99,4%, a wniosków o kontynuację wypłaty 94,6%.

Kolejne wypłaty są sukcesywnie realizowane.

Wnioski o zwolnienie z opłacania składek

Termin na złożenie wniosku o zwolnienie z obowiązku opłacania należności z tytułu składek upłynął 30 czerwca 2020 roku.

Zwolnieniu podlegają należności znane na dzień rozpatrywania wniosku. Warunkiem zwolnienia jest przekazanie przez płatnika składek dokumentów rozliczeniowych (jeżeli nie jest zwolniony z obowiązku przekazywania tych dokumentów do ZUS) za miesiąc, za który jest rozpatrywany wniosek najpóźniej do 30 czerwca 2020 roku. Wnioski są przez ZUS rozpatrywane po zakończeniu księgowania składek należnych za dany miesiąc na kontach płatników.

Pozytywnie rozpatrzono wnioski o zwolnienie z obowiązku opłacania składek:

- za marzec w liczbie ponad 1,4 mln i umorzono składki na kwotę ponad 4,2 mld zł,
- za kwiecień w liczbie ponad 1,5 mln i umorzono składki na kwotę 3,7 mld zł,
- za maj w liczbie ponad 1,5 mln i umorzono składki na kwotę 3,7 mld zł.

Łącznie umorzono należności z tytułu składek w wysokości ponad 11,6 mld zł.

Według stanu na 9 lipca br. poziom obsługi wniosków za marzec wynosi 93%, za kwiecień 90,8%, a za maj 89%.

Wnioski o dodatkowy zasiłek opiekuńczy

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy jest świadczeniem, które zostało wprowadzone przepisami ustawy z dnia 2 marca 2020 r.¹, aby umożliwić rodzicom zapewnienie opieki dzieciom

---

¹ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.)

w wieku do lat 8 oraz starszym dzieciom niepełnosprawnym, gdy z powodu COVID-19 zamknięta została placówka, do której dziecko uczęszcza, albo z powodu COVID-19 nie może sprawować opieki nad dzieckiem niania, z którą rodzice zawarli umowę uaktywniającą lub opiekun dzienny.

W okresie od 9 marca do 23 lipca 2020 r. do oddziałów ZUS wpłynęło 1 266,1 tys. wniosków o dodatkowe zasiłki opiekuńcze.

Do 23 lipca 2020 r. zrealizowano 1 040,5 tys., (co stanowi 82,2 % wszystkich wniosków, które wpłynęły o dodatkowe zasiłki opiekuńcze) na kwotę 704,7mln zł.

Według stanu na dzień 23 lipca 2020 r. poziom obsługi wniosków o dodatkowe zasiłki opiekuńcze z podziałem na poszczególne miesiące przedstawia się następująco:

- w okresie od 9 do 31 marca 2020 r. wpłynęło 149 605 wniosków, z czego zrealizowano 149 457, co stanowi 99,90 %, wniosków, które wpłynęły w marcu 2020 r., a pozostało do realizacji 148 wniosków,
- w kwietniu 2020 r. wpłynęło 443 180 wniosków, z czego zrealizowano 438 775, co stanowi 99,01 % wniosków, które wpłynęły w kwietniu 2020 r., a pozostało do realizacji 4 405 wniosków,
- w maju 2020 r. wpłynęło 363 375 wniosków, z czego zrealizowano 329 688, co stanowi 90,73 % wniosków, które wpłynęły w maju 2020 r., a pozostało do realizacji 33 687 wniosków,
- w okresie od 1 czerwca do 30 czerwca 2020 r. wpłynęło 195 988 wniosków, z czego zrealizowano 140 642, co stanowi 71,76 % wniosków, a pozostało do realizacji 55 346 wniosków,
- w okresie od 1 do 23 lipca 2020 r. wpłynęło 109 678 wniosków, które są w trakcie realizacji.

Zadania statutowe realizowane przez Zakład

Zakład oprócz dodatkowych zadań realizuje także swoje statutowe zadania, do których należą m.in. ustalanie uprawnień i wypłata świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Trzeba zaznaczyć, że duży wpływ wniosków o dodatkowe zasiłki opiekuńcze spowodował, że liczba wniosków była znacznie wyższa niż w poprzednim roku.

W okresie pandemii nastąpił znaczny wzrost liczby wpływających wniosków o zasiłki, tj. chorobowy, macierzyński, opiekuńczy, pogrzebowy oraz świadczenie rehabilitacyjne. Liczba nowych spraw w I półroczu 2020 r. wyniosła 3 890 tys. z tego:

- w styczniu 2020 r. – 435,98 tys.,
  - w lutym 2020 r. - 397,7 tys.,
  - w marcu 2020 r. - 581,2 tys.,
  - w kwietniu 2020 r. - 974,56 tys.,
-

- w maju 2020 r.- 876,3 tys.,
- w czerwcu 2020 r. – 624, 3 tys.

Zaznaczenia wymaga fakt, że w 2019 r. liczba wniosków o zasiłki wynosiła 4 813 tys. z tego:

- w I półroczu - 2 450,5 tys.,
- w II półroczu - 2 362,5 tys.,

Zatem, w I półroczu 2020 r. nastąpił wzrost liczby wniosków o 163 % w stosunku do I półrocza 2019 roku.

Poziom obsługi wniosków o zasiłki chorobowy, opiekuńczy, macierzyński, pogrzebowy oraz świadczenie rehabilitacyjne w okresie od kwietnia do czerwca 2020 r. przedstawia się następująco:

Zasiłki chorobowe:

- w kwietniu 2020 r. wpłynęło 397 140 wniosków, z czego zrealizowano 393 602, co stanowi 99,11 % wniosków, które wpłynęły w kwietniu 2020 r., a pozostało do realizacji 3 538 wniosków,
- w maju 2020 r. wpłynęło 393 637 wniosków, z czego zrealizowano 356 375, co stanowi 90,54% wniosków, które wpłynęły w maju 2020 r., a pozostało do realizacji 37 262 wnioski,
- w czerwcu 2020 r. wpłynęło 324 364 wniosków, z czego zrealizowano 229 819, co stanowi 70,85% wniosków, które wpłynęły w czerwcu 2020 r., a pozostało do realizacji 94 545 wniosków.

Zasiłki opiekuńcze:

- w kwietniu 2020 r. wpłynęło 493 692 wniosków, z czego zrealizowano 493 039 co stanowi 99,87 % wniosków, które wpłynęły w kwietniu 2020 r., a pozostało do realizacji 653 wnioski,
- w maju 2020 r. wpłynęło 385 170 wniosków, z czego zrealizowano 381 833, co stanowi 99,13% wniosków, które wpłynęły w maju 2020 r., a pozostało do realizacji 3 337 wniosków,
- w czerwcu 2020 r. wpłynęło 14 401 wniosków, z czego zrealizowano 8 954, co stanowi 62,18% wniosków, które wpłynęły w czerwcu 2020 r., a pozostało do realizacji 5 447 wniosków.

Zasiłki macierzyńskie:

- w kwietniu 2020 r. wpłynęło 13 141 wniosków, z czego zrealizowano 12 971 co stanowi 98,71 % wniosków, które wpłynęły w kwietniu 2020 r., a pozostało do realizacji 170 wniosków,
- w maju 2020 r. wpłynęło 14 567 wniosków, z czego zrealizowano 12 863, co stanowi 88,3% wniosków, które wpłynęły w maju 2020 r., a pozostało do realizacji 1 704 wnioski,

- w czerwcu 2020 r. wpłynęło 13 864 wniosków, z czego zrealizowano 8 000, co stanowi 57,7% wniosków, które wpłynęły w czerwcu 2020 r., a pozostało do realizacji 5 864 wnioski.

Zasiłki pogrzebowe:

- w kwietniu 2020 r. wpłynęło 28 495 wniosków, z czego zrealizowano 28 493, co stanowi 99,99 % wniosków, które wpłynęły w kwietniu 2020 r., a pozostało do realizacji 2 wnioski,
- w maju 2020 r. wpłynęło 30 650 wniosków, z czego zrealizowano 30 610, co stanowi 99,87% wniosków, które wpłynęły w maju 2020 r., a pozostało do realizacji 40 wniosków,
- w czerwcu 2020 r. wpłynęło 28 484 wniosków, z czego zrealizowano 27 607, co stanowi 96,92% wniosków, które wpłynęły w czerwcu 2020 r., a pozostało do realizacji 877 wniosków.

Świadczenie rehabilitacyjne:

- w kwietniu 2020 r. wpłynęło 18 957 wniosków, z czego zrealizowano 18 729, co stanowi 98,8 % wniosków, które wpłynęły w kwietniu 2020 r., a pozostało do realizacji 228 wniosków,
- w maju 2020 r. wpłynęło 22 649 wniosków, z czego zrealizowano 20 268, co stanowi 89,49% wniosków, które wpłynęły w maju 2020 r., a pozostało do realizacji 2 381 wniosków,
- w czerwcu 2020 r. wpłynęło 21 053 wniosków, z czego zrealizowano 10 359, co stanowi 49,2% wniosków, które wpłynęły w czerwcu 2020 r., a pozostało do realizacji 10 694 wniosków.

Terminy wypłaty świadczeń

Co do zasady opóźnienie wypłaty zasiłku następuje dopiero po okresie 30 dni od dnia następującego po dniu wpływu do ZUS ostatniego dokumentu wymaganego do ustalenia prawa do zasiłku².

Każdy wniosek musi być jednak rozpatrzony indywidualnie, a świadczenie może zostać wypłacone dopiero po ustaleniu, że wnioskodawca jest osobą do niego uprawnioną. Muszą być także złożone wszystkie wymagane przepisami dokumenty do ustalenia prawa i wypłaty zasiłku. Nie zawsze dłuższe oczekiwanie na wypłatę zasiłku wynika z przyczyn leżących po stronie Zakładu. Często jest to związane z niekompletną dokumentacją i koniecznością jej pozyskania od ubezpieczonych lub ich płatników składek.

Te wnioski, które nie zostały zrealizowane są indywidualnie rozpoznawane. Każdy wnioskodawca jest poinformowany o stanie swojej sprawy. Są to sprawy, w których

---

² Art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 870).

prowadzone są postępowania wyjaśniające dot. m.in. podlegania ubezpieczeniom społecznym, pozyskiwaniem od ubezpieczonych lub płatników składek brakującej dokumentacji niezbędnej do ustalenia prawa i wypłaty świadczeń.

Ze względu na szczególną sytuację spowodowaną COVID-19, ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o zwalczaniu COVID-19³, zostało wprowadzone szczególne rozwiązanie dotyczące wypłaty odsetek od nieterminowych wypłat świadczeń. Mianowicie jeżeli termin wypłaty świadczeń przez ZUS przypada w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu, w razie przekroczenia tego terminu Zakład nie jest zobowiązany do wypłaty odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego⁴.

Zapewniam jednak, że Zakład dokłada wszelkich starań aby pomimo szczególnej sytuacji spowodowanej COVID-19, świadczenia były wypłacane terminowo, a opóźnienia w wypłacie zasiłków występowały sporadycznie.

Działania podjęte przez Zakład w związku ze zwiększonym wpływem wniosków o świadczenia

Pomimo zdarzających się opóźnień wszystkie należne środki są świadczeniobiorcom sukcesywnie wypłacane. W celu przyspieszenia realizacji wypłat zasiłków Zakład podjął odpowiednie działania, m.in.:

- wprowadził nowe instrumenty informatyczne, które przyspieszają i usprawniają obsługę wniosków,
- pracownicy innych komórek wspierają komórki zajmujące się obsługą wniosków o zasiłki, w pierwszej połowie czerwca 2020 r. liczba tych pracowników stanowiła około 20% liczby osób obsługujących wnioski zasiłkowe.

Pomimo znacznego zwiększenia zadań, Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpatrując wnioski o świadczenia, dokłada wszelkich starań, aby były rozpatrywane najszybciej jak to jest możliwe, a wsparcie skutecznie docierało do osób wnioskujących.

Pragnę podkreślić, że w wystąpieniu nie zostały wskazane konkretne przypadki wielomiesięcznego oczekiwania na wypłatę świadczeń, w związku z tym nie jest możliwe odniesienie się do spraw, na tle których zostało wniesione wystąpienie. Jeżeli otrzymamy dane świadczeniobiorców, zbadamy przyczyny oczekiwania na wypłatę świadczeń w tych konkretnych sprawach.

Z wyrazami szacunku

---

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 568 z późn. zm.

⁴ Art. 31zd ustawy z dnia 31 marca 2020 r.

CZŁONEK ZARZĄDU

Dorota Bieniasz
Dorota Bieniasz

ZAK. NR .....
 WPL. 2020-08-05
 BIURO RZECZNIKA
 PRAW OBYWATELSKICH

ZAKŁAD UBEZPIECZEN SPOŁECZNYCH
 ul. Szamocka 3/5
 01-748 Warszawa

WARSAWIA 05
 30.7.20
 * IS *

OPŁATA POBRANA
 TAXE PERÇUE - BOLOGNE
 Umowa Nr ID 371280/W
 z Poczta Polska S.A. z dnia 12.10.2017 r.
 Nadano w UP Warszawa 06